

A VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár hírlevele

VERITAS

Történetkutató Intézet és Levéltár

Tartalom

- VERITAS-est
- Hírek
- Olvasnivaló:

- *Nagy Imre, a mezőgazdaság és az államvédelem*
- *Katonanevek márványban és ércben: A dualizmus utolsó emléktörvénye*
- *Jozef Tiso tárgyalásai Szlovákia Magyarországhoz való csatlakozásának lehetőségéről 1938-ban*

- Cikkajánló
- Adatkezelési tájékoztató

VERITAS-est

Ferenc József politikai játszmái a 20. század elején

Ferenc József politikai játszmái a 20. század elején címmel rendezzük meg október 1-jén **18 órai** kezdettel a VERITAS-estek következő beszélgetését.

Subscribe

Past Issues

Translate ▼

intézetünk tudományos főmunkatársa **Dr. Kárbin Ákos** beszélgetnek.

[A vita ezen a linken is követhető](#)

MEGHÍVÓ

A VERITAS

Történetkutató Intézet és Levéltár
tisztelettel meghívja Önt a

VERITAS-ESTEK

történelmi vitasorozat 91. programjára, amelynek témája:

Ferenc József politikai játszmái a 20. század elején

A beszélgetés
résztevői:

Prof. Dr. Mezey Barna
professor emeritus
ELTE ÁJK

Dr. Kárbin Ákos
tudományos főmunkatárs
VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár

Moderátor:

Prof. Dr. Hermann Róbert
intézetvezető, kutatócsoport-vezető
VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár

 2024. október 1. (kedd), 18.00

 1093 Budapest, Zsil utca 2-4.

 <https://veritasintezet.hu>

 @veritastortenetkutatoi7701

Nemzeti
Kulturális
Alap

KÖNYVBEMUTATÓ

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

könyvét M. Madarász Anita, az ELTE Angol-Amerikai Intézet oktatója, a NEB hivatalának kutatója mutatja be.

[A könyvbemutató ezen a linken is követhető](#)

Meghívó

A VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár
tisztelettel meghívja Önt

Rácz János:

AZ 1956-OS FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC KÖVETKEZMÉNYEI AZ ANGOLSZÁSZ SAJTÓ TÜKRÉBEN

című könyvének bemutatójára.

A KÖTETET BEMUTATJA:

M. Madarász Anita
az ELTE Angol-Amerikai Intézet oktatója és a NEB hivatalának kutatója

A BEMUTATÓ IDŐPONTJA ÉS HELYE:

2024. október 1., kedd, 17.00
1093 Budapest, Zsil utca 2-4.

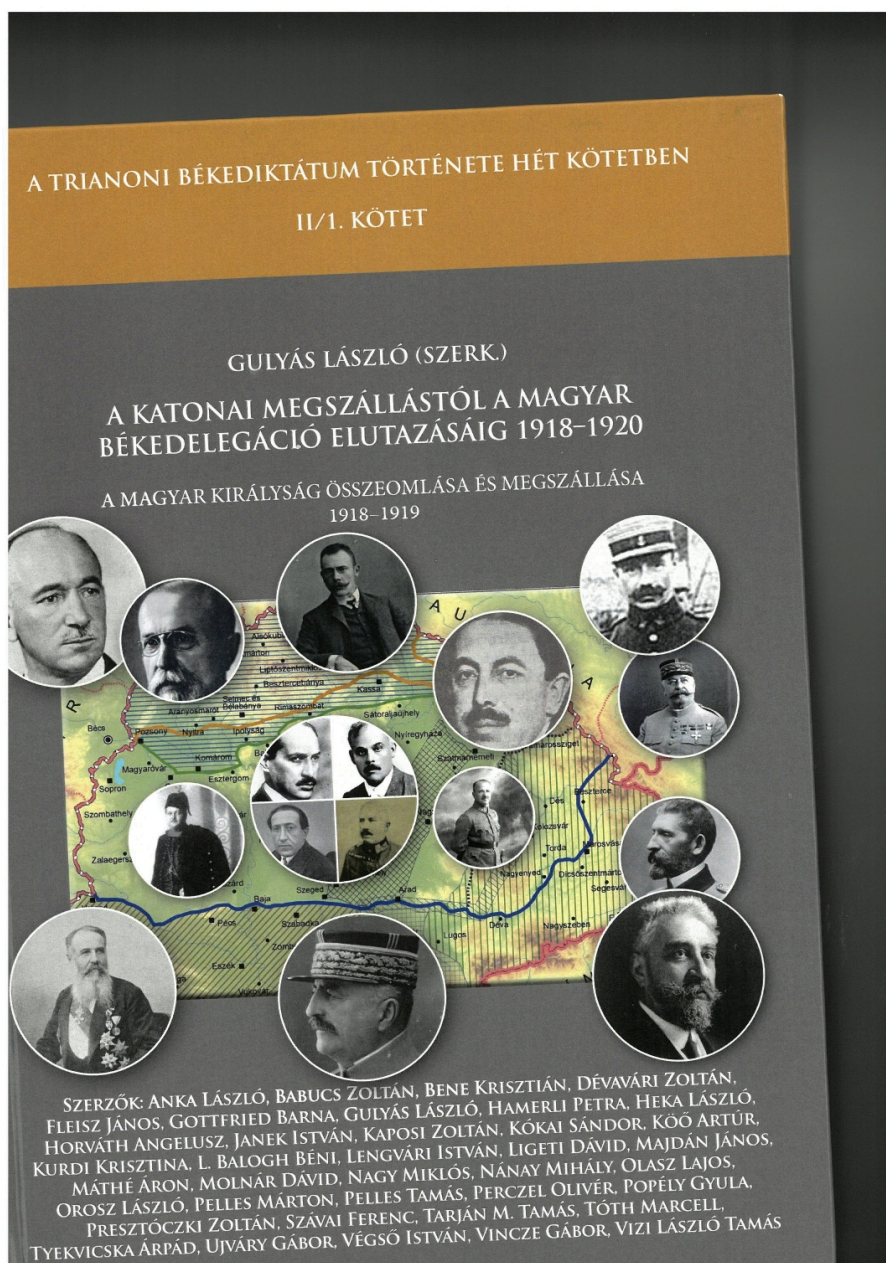

A könyvbemutatót követően 18.00-tól kezdődik a **VERITAS-estek** sorozat 91. vitája, **Ferenc József politikai játszmái a 20. század elején** címmel. Hermann Róbert intézetvezető moderálásával Mezey Barna, professor emeritus (ELTE ÁJK) és Kárbin Ákos, tudományos főmunkatársunk vitatják meg az est témáját.
Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

HÍREK

Megjelent *A trianoni békediktátum története hét kötetben* című sorozat II/1. kötete (szerkesztője: Gulyás László). A kötet szerkesztésében és lektorálásában közreműködött **Anka László** és **Ligeti Dávid**, valamint öt munkatársunk publikált is benne. **Ujváry Gábor** *A magyar felsőoktatás veszteségei és átalakulása, 1918-1920* címmel, **Anka László** *A polgári erők: Andrássy, Wekerle, Apponyi, Bethlen* címmel publikált. **Orosz László** négy tanulmányt jegyzett: *A magyarországi németek az összeomlás, illetve a*

január 8.; A szepesi szászok politikai prioritásai a csehszlovák megszállás árnyékában. A menekülés lehetséges útja: a Respublica Scepusia, végül pedig Egy háromfelé szakított német közösség: a délvidéki svábok 1918/19 fordulóján. A Bánáti Köztársaság elvetélt kísérlete címmel tett közzé írást. **Dévavári Zoltán**: Esettanulmány a szerb hadsereg által elkövetett atrocitásokra, **Ligeti Dávid** pedig: A Károlyi-kormány jobboldali ellenfelei, valamint A katonatanácsok szerepe a hadügyek alakulásában címmel publikált.

2024. szeptember 26-án **Rácz János**, intézetünk tudományos főmunkatársa, az 1956-os események kutatásáért és elért eredményeiért a Dr. Szobonya

[Subscribe](#)
[Past Issues](#)
[Translate ▼](#)

Olvasnivaló

Nagy Imre miniszterelnöksége idején a mezőgazdaság is kiemelt figyelmet kapott. Mindebben a szovjet elvárások mellett annak is szerepe volt, hogy a miniszterelnök korábban mezőgazdasági területen is tevékenykedett. Begyűjtési miniszterként teljesen más szerepe volt, mint 1953-at követően, amikor valamelyest sikerült lazítani a korábbi szigorú intézkedéseken. Ezzel szemben a BM-be olvasztott államvédelmen belül közel sem örültek mindennek. Igyekeztek jobban odafigyelni erre a területre, ezért önálló mezőgazdasági szabotázselhárító osztályt szerveztek. A Nagy-féle enyhülési időszak egyáltalán nem tetszett a rákosista vonalnak. A Tsz-ek felszámolási lehetőségének próbálták gátat vetni, a helyzetet a következőképpen látták: „A mezőgazdasági termelés fejlesztése érdekében hozott nagy jelentőségű határozatok végrehajtását az osztályellenség minden kategóriája – köztük elsősorban a kulákság – igyekszik akadályozni.

Kép forrása: Fortepan / Jurányi Attila

[Kiss Dávid teljes cikke itt olvasható el](#)

Katonanevek márványban és ércben: A dualizmus utolsó

Már az I. világháború elején megfogalmazódott a gondolat, hogy a hősöknek emléket állítsanak: 1915 februárjában Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottságot alakítottak. Maga az emlék- és érdemtörvény viszont csak két év múlva született meg, nem sokkal azután, hogy elhunyt Ferenc József és a magyar trónra a békepárti IV. Károly lépett. Az országgyűléshez Sándor János belügyminiszter 1917 januárjában terjesztette be a törvényjavaslatot, amit az országgyűlés megszavazott, így a királyi szentesítést követően megjelent a jogtárban az 1917. évi VIII. törvénycikk, amely „a most dúló háborúban a hazáért küzdő hősök emlékének megörökítéséről” szólt.

Kép forrása: fototer.oszk.hu / IV. Károly katonákat tüntet ki a fronton

[Hollósi Gábor teljes cikke itt olvasható el](#)

Jozef Tiso tárgyalásai Szlovákia Magyarországhoz való csatlakozásának lehetőségéről 1938-ban

A szlovák politikusok 1938 második felében Szlovákia államformájával kapcsolatosan új elemeket tartalmazó elképzeléseket és tervekkel dolgoztak ki arra az esetre, ha a csehszlovák állam szétesne vagy megszállás alá kerülne. Ezek a politikai kombinációk abból indultak ki, hogy az európai fejlődés szempontjából az 1938-as évnek hasonló jelentősége lesz, mint amilyen 1918-nak volt, vagyis jelentős területi változások történhetnek a térségben. Annak a lehetősége is felmerült, hogy az egyik szomszédos államhoz csatlakozzanak, ezáltal kerülve el a szlovák nemzet megsemmisülését. A magyar diplomácia már 1938 elején felismerte, hogy Andrej Hlinka legerősebb embere és lehetséges utóda Jozef Tiso lesz, így vele próbálták egyezsége jutni Szlovákia ügyében. A titkos tárgyalások 1938 májusának végén, a 34. Eucharisztikus Világkongresszuson, Budapesten történtek. Az ezen papként résztvevő Jozef

Kép forrása: webumenia.sk / Z prehliadky Hlinkovej mládeže v Trenčíne. Jozef Tiso pri prejave / Deň Hlinkovej mládeže v Bánovciach nad Bebravou

[Janek István teljes cikke itt olvasható el](#)

Cikkajánló

A komáromi hősköltemény

A VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár intézetvezetőjének, **Hermann Róbertnek** *A komáromi hősköltemény* című írását olvashatják a BBC History 2024 szeptemberi számában.

[Hermann Róbert írása itt olvasható el](#)

Utópiák 133 napja

"Nem tudom, hogy ha nem ezt a címet adja a közelmúltban megjelent könyvének Vörös Boldizsár, akkor vajon milyen címet adtam volna ennek a rövid ismertetésnek? Az ismertetés ugyanis nem lesz túl hosszú, ahogy a valamikori Magyarországi Tanácsköztársaság – amely 1919 júniusától már a Magyarországi Szocialista Szövetséges Tanácsköztársaság nevet viselte – sem élt meg többet, mint 133 napot." **Szakály Sándor**, a VERITAS Intézet és Levéltár főigazgatója teljes írása a Magyar Nemzetben jelent meg.

[Szakály Sándor írása itt olvasható el](#)

Hermész ott is látható Pesten, ahol nem is gondolnánk

minden városban folyt kereskedés és pénzgazdálkodás, amely tevékenység végzőinek az ókori isten a patrónusa volt. Viszont vannak Pesten olyan XIX. században épült magánházak is, amelyeken a szárnyas isten domborműve szintén látható." - írja **Dubniczky Zsolt**, intézetünk főlevéltárosa a PestBuda.hu online felületén.

[Dubniczky Zsolt írása itt olvasható el](#)

Az új adatkezelési tájékoztatónkat [itt tudja elolvasni](#):

A VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár kizárólag a saját rendezvényeivel és programjaival kapcsolatos meghívók és értesítők küldésére használta fel eddig az Ön személyes adatait (név és e-mail cím), azokat harmadik félnek nem adja át a jövőben sem. Ha nem ért egyet az Ön személyes adatainak (név, e-mail cím) további kezelésével, és a jövőben nem szeretne hírlevél formájában értesülni a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár legújabb híreiről, rendezvényeiről és programjairól, akkor kérjük, hogy jelezze ezt az info@veritas.gov.hu címen! Ebben az esetben véglegesen és helyreállíthatatlanul töröljük Önt az adatbázisunkból. Ha az adatkezeléssel kapcsolatban bármilyen kérdése vagy észrevétele van, akkor forduljon hozzánk az info@veritas.gov.hu e-mail címen.

Bízunk benne, hogy továbbra is figyelemmel kíséri a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár tevékenységét.

Copyright © VERITAS INTÉZET ÉS LEVÉLTÁR

Nem szeretne több hírlevelet kapni? [Ide kattintva iratkozhat le.](#)